

Nemzetpolitikai összefoglaló

2012. 26. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NEMZETPOLITIKAI KUTATÓINTÉZET

Megmentik a határon túli magyar műemlékeket

A magyar kormány olyan alap létrehozását tervezi, amely több tárca anyagi hozzájárulásával a határon túli magyar műemlékek megóvásához nyújt majd segítséget – mondta el a dél-erdélyi látogatáson tartózkodó Répás Zsuzsanna. A nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára közölte, hogy az alap létrehozásáról elkezdődött már az egyeztetés az érintett tárcaikkal. Hozzátette, hogy az alap által finanszírozott műemlékvédelmi szakmai munkát a kormány a Teleki László Alapítványra bízna. A korábbi Orbán-kormány idején már létezett egy hasonló alap, de azt a későbbi kormányok nem működtették – jegyezte meg Répás Zsuzsanna. A helyettes államtitkár azt követően nyilatkozott az MTI-nek, hogy meglátogatta a küküllővári református templomot és találkozott a helyi magyar közösséggel. A kora középkori templom egyedi freskótöredékeit magyar állami segítséggel sikerült láthatóvá tenni. Répás Zsuzsanna Marosszentimrén, Boroskrakkón, Magyarigenben, Szászsebesen és Gyulafehérváron látogatta meg azokat a műemlékeket, amelyek megóvásához a magyar állam is segítséget nyújtott. Répás Zsuzsanna azt is fontosnak tartotta, hogy a műemlékek megóvása, felújítása lendületet adhat a turizmusnak, a magyar turisták látogatásai pedig a dél erdélyi szórvány magyar közösségek identitástudatát is erősítik.

Kelemen Hunor: kétséges az összefogás

Kelemen Hunor RMDSZ-elnök a Szövetség Háromszéki Képviselők Tanácsának ülésén arra hívta fel a figyelmet, hogy a kampány nem ért véget, az RMDSZ-nek ugyanis az őszi parlamenti választásokon is jól kell teljesítenie. Azzal kapcsolatosan, hogy ősszel lesz-e magyar–magyar verseny, Kelemen Hunor elmondta, ha az RMDSZ által szerzett 86 százalékos támogatást nézi, illetve az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) és a Magyar Polgári Párt (MPP) társadalmi támogatottságát, akkor ebben a pillanatban nem tud „semmit ígérni”. „Ha azt nézzük, hogy milyen negatív kampányt, milyen mocskolódó hadjáratot indítottak ellenünk az elmúlt kampányban mindenhol, akkor nekem nagyon erős kétségeim vannak. A kapukat ezzel együtt nem csuktuk be, nem állítom, hogy nem áll szándékunkban a széthúzást megszüntetni” – hangsúlyozta. Hozzátette, az RMDSZ-nek most az eredményeket kell kiértékelnie, úgy, hogy két dolgot vesz figyelembe: a magyar emberek és a szövetség érdekét. Kelemen Hunor az ülésen köszöntet mondott minden jelöltnek, minden polgármesternek és tanácsosnak azért, hogy 2004-hez és 2008-hoz képest sokkal jobb eredményeket értek el, jelentős pozíciókat szereztek vissza. „Megnyertük a választásokat, 2008-hoz képest több szavazatot kaptunk, több tanácsosunk és több polgármesterünk van. Megnyertük a magyar-magyar versenyt is, mert amint Háromszéken a számok nagyon tisztán beszélnek, úgy van ez Hargita megyében, egész Erdélyben” – mondta az önkormányzati választásokat kiértékelő beszédében Kelemen Hunor. Rámutatott, az RMDSZ-nek úgy sikerült nyernie, hogy két magyar párttal szemben

indult, melyek jelentős háttértámogatással rendelkeztek. „Mi nem kívánunk polémiát folytatni sem Kövér Lászlóval, sem más magyarországi politikussal, de a megtörtént eseményekről nem feledkezünk meg. Amikor választási eredményekről beszélünk, akkor azt is el kell mondani, hogy ugyan az erdélyi magyar emberek szeretik a Fideszt, a magyarországi politikusokat, de egy kicsivel jobban szeretik a sajátjaikat, az RMDSZ-t” – hangsúlyozta az RMDSZ elnöke. Hozzátette, a magyarországi politikusoknak meg kellene érteniük, hogy az RMDSZ nem ellensége a magyar kormánynak, ahogy azt is, hogy a Kárpát-medencében ma nem lehet nemzetpolitikát építeni, és azt koherensen működtetni az RMDSZ megkerülésével.

Lőrincz Csaba-díj a Magyar Kisebbségnek

A Magyar Kisebbség című nemzetpolitikai szemle és szerkesztősége kapta az idei Lőrincz Csaba-díjat. Az ünnepélyes díjátadóra Sepsiszentgyörgyön, a Székely Nemzeti Múzeumban került sor pénteken. A Lőrincz Csaba-díjat a Kisebbségekért – Pro Minoritate Alapítvány alapította 2009-ben, tudósok, szakértők, írók, újságírók kiemelkedő külpolitikai, nemzetpolitikai tevékenységét jutalmazzák vele. A díjátadón Répás Zsuzsanna, Magyarország nemzetpolitikájáért felelős helyettes államtitkára köszöntötte Lőrincz Csaba édesanyját és a jelen levő családtagokat. Hangsúlyozta, a díj hazatért, hiszen Lőrincz Csaba mindig Sepsiszentgyörgyön érezte otthon magát. Antal Árpád, Sepsiszentgyörgy polgármestere kifejtette, aki átveszi ezt a díjat, annak élete végéig az erdélyi magyar közösségért kell dolgoznia. Németh Zsolt, Magyarország külügyi államtitkára hangsúlyozta: az erdélyi magyarság egzakt ismeretének forrásai az olyan szellemi műhelyek lehetnek, mint amilyen a díjazott Magyar Kisebbség folyóirat köré szerveződött. Csak az számít, ami összeköt bennünket, magyarokat, hangsúlyozta Németh Zsolt, aki szerint a praktikus önrendelkezés felé a nemzeti integráció az út. Zákonyi Botond, a Magyar Külügyi Intézet vezetője mondta el a díjazott Magyar Kisebbség laudációját, majd Székely István, a kiadvány felelős szerkesztője tartott előadást. Toró T. Tibor, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke arra hívta fel a figyelmet, hogy a folyóirat tükrözi az autonómiatörekvéseknek, de katalizátor szerepe is van.

EMNP: Szász Jenő személye az összefogás akadálya

A Magyar Polgári Párt (MPP) politikusai úgy vélik, nincs más lehetőség az erdélyi magyar jobboldal pártjai számára, csak az összefogás, a labda pedig az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) térfelén pattog. Az EMNP vezetői szerint ugyanakkor a két párt értékrendjét illetően közel áll egymáshoz, az együttműködésre helyi szinten nagy szükség van, ám országos szinten Szász Jenő pártelnök személye miatt ez kivitelezhetetlen. A jobb- és baloldali tipológia nem használható sem Erdélyben, sem Magyarországon – fogalmazta meg a Krónika megkeresésére Toró T. Tibor, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke. „Az RMDSZ 15 éven keresztül pragmatikus, hatalomorientált politikát folytatott, ennek alternatívájaként jött létre az értékelvű politizálását zászlójára tűző Magyar Polgári Párt,

ám nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, és ezért volt szükség a harmadik politikai erőre, az erdélyi magyar fiatalok erősen értékeltű pártjára, a néppártra” – fogalmazta meg a politikus. „Az MPP-nek meg kell oldania legnagyobb problémáját, hiszen amíg Szász Jenő áll az élén, sem rövid, sem hosszú távon nem látjuk az együttműködést. Szász Jenő ebben a kampányban is hozta a formáját, nincs tekintettel semmire, ha a hatalom megszerzéséről és megtartásáról van szó, nem válogat az eszközökben, gátlástalan. Az RMDSZ-nek is vannak ilyen politikusai, ám az ilyen emberekkel a néppárt nem tudja elképzelni az együttműködést” – mondta Toró T. Tibor. Szász Jenő, a Magyar Polgári Párt elnöke a Krónikának kifejtette, már az önkormányzati választások előtt szorgalmazták az összefogást, és ha a néppárt hallgatott volna rájuk, sokkal jobb eredményt tudtak volna felmutatni. „Az erdélyi magyar jobboldalt az EMNP osztotta meg, ezentúl is nekik kell eldönteniük, hogy a következőkben kivel fognak össze: az RMDSZ-t segítik, mint ahogy ezt már több esetben megtették, vagy elkezdik a polgári párttal a nemzeti alternatíva építését” – nyilatkozta Szász. „Számomra vigasz, bár a keserűséget teljesen nem enyhíti, hogy a néppárttal a házi versenyt megnyertük, mi vagyunk a jobboldal vezető ereje” – mondta a politikus, aki szerint két lehetőség van: összefognak és megépítik a nemzeti alternatívát, vagy felszámolódik a demokratikus berendezkedés, és az erdélyi magyarság visszatér az egypártrendszerhez.

Szeptemberre elkészülhet a kisebbségi minimum tervezete

Szeptemberig elkészülhet az ún. kisebbségi minimum végleges formája - erről állapodott meg múlt hétfőn Pozsonyban a Magyar Koalíció Pártja, a Most-Híd és a Szlovákiai Magyarok Kerekasztala. A találkozón a felek a kisebbségi minimum tartalmáról, lehetséges kiegészítéseiről és elfogadásának folyamatáról egyeztettek. Megegyeztek, hogy szeptemberig véglegesíthetik a szlovákiai magyarság legfontosabb törekvéseit összegző alapelvrendszert, amely a pártállástól függetlenül próbálja megfogalmazni a szlovákiai magyarság törekvéseit. Bugár Béla, a Most-Híd elnöke a találkozót követő sajtóértekezleten hangsúlyozta, ha létre jön a dokumentum, abból nem következik egyenesen az MKP és a Most-Híd politikai lépéseinek összehangolása. Berényi József, az MKP elnöke a legutóbbi népszámlálási adatokra hivatkozva leszögezte: a helyzet nagyon komoly, napokra lebontva 17 fős csökkenés van a szlovákiai magyarok körében. Ezért tartja fontosnak, hogy közös nevezőre jussanak, és a majdani, ún. kisebbségi minimumot a két párt és a Szlovákiai Magyarok Kerekasztalának irányító szervei megszavazzák.

Pásztor István a tartományi képviselőház új elnöke

Pásztor Istvánt, a VMSZ elnökét választották pénteken a tartományi képviselőház elnökévé az elkövetkező négyéves megbízási időszakra. Az újonnan alakult tartományi parlament 83 képviselője szavazott Pásztorra, 22-en elleneztek, öten tartózkodtak, öten pedig nem szavaztak. Az 120 képviselőből álló tartományi parlamentben az elnökválasztás esetében a képviselők többsége választhatja meg az elnököt. Megválasztását követően Pásztor letette az esküt a tartományi parlament képviselői előtt. A Vajdasági Szociáldemokrata Liga (LSV) úgy döntött, hogy ad egy esélyt Pásztor Istvánnak arra, hogy ellássa a tartományi képviselőház elnöki teendőit – nyilatkozta Bojan Kostres, a Liga elnökhelyettese. Hozzátette azonban, hogy a két fél közötti viszony első próbatétele már a képviselőház következő ülésén meg fog történni. Kostres szavai szerint akkor derül majd ki, hogy az új házelnök vajon napirendre tűzi-e a Liga követelését, hogy a képviselőház tárgyaljon a Szerbiai Kőolajipar (NIS) privatizációja miatt Vajdaságot megillető kárpótlásról, vagy pedig, ahogyan azt elődje (Egeresi Sándor) tette, Pásztor is ignorálni fogja az LSV kezdeményezését, amelyet a párt eddig 29 alkalommal terjesztett be. “Majd meglátjuk, hogy (Pásztor) agresszívabb lesz-e a vajdasági parlament érdekeinek védelmében, hogy elküldi-e a szerbiai képviselőházba a vajdasági törvényjavaslatokat, hogy követelni fogja-e a Vajdaság pénzeléséről szóló törvény meghozatalát” – nyilatkozta Kostres a Vajdasági RTV műsorában. Bojan Pajtic, a tartományi kormány elnöke pénteken kijelentette, a Demokrata Párt (DS) koalíciós megállapodást kötött a Vajdasági Magyar Szövetséggel az új tartományi kormány megalakításáról, de más pártokkal is tárgyal még. Pajtic újságíróknak elmondta, ez azt jelenti, hogy a leendő tartományi kormányban a DS-en és a VMSZ-en kívül legnagyobb valószínűség szerint helyet kapnak az eddigi partnerek, a Vajdasági Szociáldemokrata Liga és a Szerbiai Szocialista Párt is. “Azon leszünk, hogy mielőbb megalakítsuk a tartományi kormányt, hiszen nincs ok az időhúzásra, amikor a többség ennyire nyilvánvaló. Ha ismét összegyűjtenénk minden eddigi partnerünket, akkor háromnegyedes többségünk lenne, ami már több mint meggyőző”, mondta Pajtic, aki azt is kifejtette, hogy kormányalakítóként az az elképzelése, hogy a leendő kormány néhány tárcával kisebb lesz, de ez még a koalíciós partnerektől is függ.

Vajdaságba látogatott Szili Katalin

Szili Katalin független országgyűlési képviselő a Nemzeti Összetartozás Bizottságának alelnökeként Vajdaságba látogatott, a Magyar Szónak adott interjúban kifejtette: „2004. december 5-e számomra azért volt fájdalmas, mert érzékelhető volt egy lélektani pillanat a magyarság életében, amikor – ha fogalmazhatok így – játszi könnyedséggel lehetett volna egységes gondolkodást kieszközölni a nemzetpolitikában. Ezt azonban a politika sajnos elmulasztotta. S itt pontosan azokra az erőkre gondolok, amelyek a NEM mellett kampányoltak. Én akkor azon az állásponton voltam – noha egyébként nyilván közjogi méltóságként sem lett volna elegáns a NEM mellett döntenem, ez tulajdonképpen mégis egy bensőből fakadó egyetértés volt –, hogy ha már a politika nem volt képes megoldani a

rendszerátalakítás óta eltelt 14 évben ezt a problémát, akkor mindenkinek a saját lelkiismerete szerint kell választania. És a képviselőknek inkább arra kellett volna inspirálniuk a szavazókat, hogy voksoljanak, arra a kérdésre ugyanis, hogy alkossunk-e törvényt arról, hogy a határokon kívül élő nemzettársaink könnyítetten kapják-e meg az állampolgárságot, csupán egyetlen választ lehet adni, hiszen mi együvé tartozunk, egy nemzet, egy kultúra, egy nyelv, egy történelem vagyunk, s ha erre így tekintünk, akkor egy közösség is”. Szili szerint „a határon túli történések – Sepsiszentgyörgytől Lendváiig, Pozsonytól Aradig, Vajdaságtól Kárpátaljáig – talán még inkább igazolták, hogy jó úton jártam, amikor megléptem ezt, hiszen maga a politika is ugyanezt a döntést revideálta 2010-ben, és megtette, amit már 2004-ben meg kellett volna tennie, begyógyítani a több mint 90 éve meglévő sebeket. Közel-távol nincs olyan ország, nincs olyan nemzet, amely ne ezt tette volna, ne ölelte volna a keblére azokat, akik hozzá tartoznak”.

